

Greus dificultats per a formar el nou govern basc

Intransigència i divorci

La formació del pròxim govern basc passa més dificultats de les que s'esperava des de la jornada electoral del passat 28 d'octubre.

Tot i que encara pot sonar la campana de l'acord entre el PNB i el PSOE basc, tenint en compte els contactes d'*alt nivell* que es mantenen d'amagat, qui més qui menys espera que la intransigència socialista a l'hora d'acceptar les condicions –rigorosament estatutàries– dels nacionalistes de Xabier Arzalluz condueixi a un divorci entre els que al llarg d'alguns anys han compartit l'escàs poder polític a Euskadi.

Ramón Jáuregui, secretari general del PSE-PSOE, ha posat, teledirigit per José María Benegas, el llistó massa alt perquè el Partit Nacionalista Basc cedeixi en la pretensió d'arribar al límit en el desenvolupament de l'Estatut de Guernika. La paradoxa, en aquest cas, es produeix en veure que el que exigeixen els nacionalistes és el mateix que es defensava en les files socialistes el 1980: la banca oficial basca, l'assumpció de competències plenes en la Seguretat Social i la participació real de les institucions d'Euskadi en les empreses estatals situades al territori basc. Avui, deu anys després, Benegas i els seus acòlits ofereixen bocins i exigeixen respecte a l'estat, a la unitat espanyola i a la Constitució. El que era consens fa deu anys s'ha convertit en inacceptable ara. Els nacionalistes comenten jocosament que l'únic que faltava era que els socialistes li haguessin exigit suport a Felipe González.

Segons fonts polítiques consultades per EL TEMPS, al País Basc els socialistes no juguen net, ja que esgrimeixen el xantatge com a base de negociació del futur govern basc. Així, Benegas ha arribat a dir que si el seu partit no entra en l'executiu de Vitòria-Gasteiz, hi haurà un enfrontament seriós entre bascos i espanyols, via govern de Madrid. És a dir, que el govern central adoptaria una postura bel·ligerant a l'hora de coadjuvar al desenvolupament econòmic, social i polític del País Basc.

El mateix Benegas, al cap i a la fi porta-

Han acabat els temps feliços.

UMBERTI

Continuem igual

Quan tot semblava donar a entendre que PNB i PSOE repetirien govern de coalició a Euskadi, els darrers esdeveniments desmenteixen aquesta possibilitat. Les dades apunten als homes de Felipe González com a responsables del possible fracàs negociador, ja que demanen molt i no donen res. Benegas, Jáuregui i companyia pensen, i així és, que mentre el govern de l'estat estigui en mans dels seus correligionaris, l'assumpte de l'autonomia basca els im-

porta ben poc. I el més trist és que tenen raó. L'anomenat estat de les autonomies, eufemisme que amaga un frau històric a les consciències de les nacions sense estat, és una fórmula de laboratori, amb l'única finalitat de dissimular l'aferrissada voluntat centralista d'una classe política –l'espanyola– no gaire disposada a reconèixer consegüentment l'existència d'unes altres formes de veure l'estructura política de l'estat espanyol. Continuem igual.

farcells de Felipe González, manté postures contraposades. Mentre declara al PNB en la mesa de negociació que el procés estatutari ja està tancat i que els sostres autonòmics d'Euskadi ja han estat aconseguits, segons versió de l'estat, per un altre cantó manifesta que s'ha d'arribar a un acord d'estat per a delimitar perfectament les autonomies basca i catalana (les úniques serioses, segons ell) de les altres. I al mig d'aquest autèntic pastís mental, el número tres del PSOE diu que si no es donen més transferències a Euskadi o a Catalunya és perquè les altres autonomies

de Bilbao, gestionada per les regidories controlades en última instància per Ramón Jáuregui. A canvi, han ofert el control de l'Escola Nàutica de Portugalete —oferta fa sis mesos i no acceptada pels nacionalistes—; les transferències en matèria de Justícia, però només quant a mitjans materials ("llapis i bolígrafs" comenten amb sorna en medis polítics); i veu, sense vot, en algunes empreses d'àmbit estatal. Es a dir, no res.

Totes aquestes dades no són més que exemples d'una actitud que no es correspon en absolut amb un balanç electoral

DES DEL RETIRO

De Guerra a Solchaga

En una línia política realment florentina, el president Felipe González ha fet costat últimament al seu vice-president Alfonso Guerra i al seu

ministre d'Economia, Carlos Solchaga. La cosa té certa gràcia perquè Guerra i Solchaga són adversaris irreconciliables dins del bloc socialista, on representen a grans trets l'ala esquerrana i dretana respectivament. De l'actuació i de les declaracions del primer ministre no hi ha manera de deduir si es decanta a favor d'un o de l'altre. No hi ha indicis de si es vol carregar Guerra o Solchaga com a membres del seu gabinet. En els dos casos tindria raons de sobra per a destituir-los i enviar-los, encara que només fos una temporada, a un balneari de polítics cremats per l'exercici del poder.

Però precisament aquesta actitud equidistant i igualment favorable als dos personatges, els quals empara amb declaracions ambigües, està dibuixant un nou esquema de relacions dins el govern. Felipe González no ha dit que no farà una remodelació del govern actual, solament ha insinuat que no serà abans de Nadal i això perquè no té temps de rumiar les alternatives possibles. És a dir, que hi haurà canvis de ministres. I o bé fa fora Guerra i Solchaga i replanteja la correlació de forces interna de cap a cap, o bé guarda tots dos dins del gabinet, de manera que l'un neutralitzi l'altre. El que cada cop sembla menys possible és que mantingui Guerra i tragi Solchaga. En aquest cas, és obvi que González quedaria com un presoner en mans del seu lloctinent. El president ha anat basant gran part del seu poder precisament en l'arbitratge entre els diversos corrents presents al PSOE, i concretament entre l'ala liberal del govern i la socialdemòcrata. Prescindir d'aquest paper de mitjancer esquarteraria en gran mesura la base política que sosté actualment el president.

La impressió és que el president es tornarà a decantar per una reforma del govern molt limitada sense tocar, o sense tocar massa, la seva columna vertebral (Guerra, Solchaga, Serra, Almúnia, Fernández Ordóñez, etc.). Al cap i a la fi la filosofia que es va desprendre del 32 Congrés del PSOE és que no cal canviar gaire les coses, i menys les persones, ja que tot rutlla bé. Just per no "morir d'èxit".

Josep M. Sanmartí

Nacionalistes i socialistes, enfrontats pel desenvolupament de l'estatut

ARXIU

podrien considerar-se discriminades.

En aquest punt, els nacionalistes bascos no cedeixen, ja que consideren que si s'accepten els punts de vista del PSOE, tot el seu entramat no valdria ni el paper en què està escrit i que els objectius llargament perseguits de la seva estratègia política quedarien definitivament abandonats.

Però hi ha més. Recelosos els socialistes bascos pel mal resultat electoral del 28-O, tot i formar part de la bona gestió de l'anterior govern basc, han demanat la formació paritària del futur executiu i han plantejat la construcció de 20.000 vivendes socials en el marge esquerre de la ria

en què el PNB té sis escons més que el PSE-PSOE en el Parlament basc. Aquesta institució, el pròxim dia 18, elegirà la composició de la mesa, i per això es negocia intensament entre els diversos partits polítics. Del seu resultat podrà deduir-se la futura composició del govern basc que avui ja no passa per la combinació PNB/PSOE ja que queda oberta la possibilitat de reunir entorn de la taula de govern d'Ajuria Enea un tot nacionalista amb membres del PNB, d'EA i d'Euskadiko Ezkerra. I això, a Madrid, pot produir més d'un infart.

José Miguel García Mateache